

Projekt

z dnia 21.02.2017

Przedkładam projekt ...Z up. BURMISTRZA

Grzegorz Garczyński
Zastępca Burmistrza

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KROŚNIE ODRZAŃSKIM**

z dnia 2017 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy w Krośnie Odrzańskim.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935), w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zmienia się dotychczasową nazwę ulicy „Walki Młodych” w Krośnie Odrzańskim na nazwę „Mnichów”.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Tomasz Rogowski

SKARBNIK GMINY

Alona Ogiba

WÓJTA PRZEWODNICZĄCY
AGNIESZKA CZARNOLEWSKA
213-70

NACZELNIK WYDZIAŁU

Janina Pawlik

SEKRETARZ GMINY

Agnieszka Czarnolewska

UZASADNIENIE

do projektu uchwały

1. Podstawa prawna uchwały.

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 730 i 935).
Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 do wyłącznej właściwości rady gminy należy „podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1440, 1920, 1948, 2255, z 2017 r. poz. 191, 1089), a także wznoszenia pomników.
- Ustawa z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 744).
*Zgodnie z art. 1 tej ustawy, nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944–1989.
Obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie (tj. do 1 września 2017 r.).*

2. Zamierzony cel uchwały.

Zmiana nazwy ulicy.

- Uzasadnienie zmiany nazwy:

Realizując ustawowy obowiązek, w Krośnie Odrzańskim należy zmienić nazwy trzynastu ulic, w tym także ulicę **Walki Młodych**.

W ocenie Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa powyższa **powinna zostać zmieniona** jako wypełniająca normę art. 1 Ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. RP z 2016 r. poz. 744.).

„**Walka Młodych**” to tytuł jednego z organów prasowych stalinowskiej konspiracji na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Wydawany był od lutego 1943 do lipca 1944 r. Działacze komunistycznych zajmujących się wydawaniem pisma PPR utożsamiała latem istnieniem Związku Walki Młodych. Za jego przewodniczących uznawano potem redaktorów naczelnych pisma: najpierw Hanną Szapiro (Sawicką), potem Jana Krasickiego i Zofię Jaworską. Próbowano stwarzać wrażenie organizacji ogólnopolskiej choć faktycznie obejmowała ona tylko nieliczne grupy komunistyczne w Warszawie i okolicach. Pismo było jednym z narzędzi sowieckiej polityki wobec Polski – podobnie jak inne tytuły prasowe stalinowskiej konspiracji na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Uczestniczyło m.in. w kampaniach propagandowych przeciw władzom Rzeczypospolitej Polskiej.

Po utworzeniu przez Stalina tzw. Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego wznowiono wydawanie pisma pod władzą komunistów – już jako organu jawnie działającego na terenach opanowanych przez Armię Czerwoną. Wydawana w latach 1944-1948 „Walka Młodych” była zarazem organem także jawnie działającego Związku Walki Młodych, pełniącego rolę młodzieżowej przybudówki PPR, aktywnie zaangażowanej w budowę systemu stalinowskiego. ZWM uczestniczył w PPR-owskich akcjach propagandowych i zbrojnych walkach przeciw społeczeństwu i podziemiemu niepodległościowemu. Był także narzędziem terroru i represji – jego członkowie w ramach bojówek komunistycznych uczestniczyli m.in. w napadach na chłopów w związku z przymusowym ściąganiem kontyngentów. Stali się także kadrami zasilającymi aparat bezpieczeństwa i administracji nowej władzy. Ponad 20 tys. „zetwuemowców” należało do ORMO. Przewodniczącymi ZWM w tym czasie byli: Jerzy Morawski, Ryszard Kalinowski, Aleksander Kowalski i Janusz Zarzycki. W 1948 roku na fali stalinowskiego ujednoczenia organizacyjnych form życia społecznego związek wchłonął inne działające jeszcze organizacje młodzieżowe: Organizację Młodzieży Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego, Związek Młodzieży Wiejskiej RP „Wici” i Związek Młodzieży Demokratycznej. W ten sposób powstał scentralizowany komunistyczny Związek Młodzieży Polskiej (ZMP). ZMP był w sensie dosłownym polskim odpowiednikiem sowieckiego Komunistycznego Związku Młodzieży – Komsomołu. Wydawanie pisma ponownie wznowiono w 1954 roku. Od 1956 roku było oficjalnym organem Zarządu Głównego komunistycznego Związku Młodzieży Polskiej, a od 1957 organem komunistycznego Związku Młodzieży Socjalistycznej. ZWM, podobnie jak jego następcy, byli organizacjami w pełni realizującymi priorytety polityki sowieckiej i komunistycznej ideologii – im podporządkowywano taktykę propagandową i realizowane akcje. Organy prasowe były jednym z narzędzi realizacji tych działań i środkiem ideologicznej indoktrynacji młodzieży. Od 1976 „Walka Młodych” stała się organem komunistycznego Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej. Organ ten został zlikwidowany po odzyskaniu przez Polskę niepodległości – w 1990 roku.

- **Propozycja nowej nazwy:**

W średniowieczu dużą rolę odgrywało duchowieństwo, zwłaszcza zakonnicy. Bardzo wczesnie założono klasztor w Krośnie Odrzańskim. W XIII w. (1221 r.) swoje zgromadzenie założyli w nadodrzańskim grodzie Franciszkanie, którzy osiedli poza terenem miejskim, na terenie dzisiejszego Placu B. Prusa (Rybaki). Bardzo podobny przebieg miała obecność w mieście Dominikanów, którzy przybyli tu prawdopodobnie w 1285 r. osiedlając się w klasztorze mieszczącym się przy dzisiejszej ulicy Walki Młodych. Świadczą o tym zapisy kronikarzy, mapy, a prawdopodobnie także znaleziska ludzkich szczątków w trakcie badań archeologicznych. Reformacja i wydarzenia z nią związane, zmusiły zakonników do opuszczenia klasztoru w 1544 r. Nazwa **ulica Mnichów** funkcjonowała przez wieki i była używana także po zwycięstwie reformacji. Na trwałe wpisała się w tradycję miasta, przypominając o katolickiej spuściźnie dawnego społeczeństwa. Nadanie tej nazwy stanowiłoby wyraz szacunku dla zabytkowego charakteru tej części Krosna Odrzańskiego oraz do zaleceń Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zawartych w studium konserwatorskim dot. rewitalizacji obszaru „Starego Miasta” sugerujących powrót do historycznego brzmienia ulic.

3. Określenie przewidywanych skutków proponowanych rozwiązań, m. in. społecznych, ekonomicznych, gospodarczych, organizacyjnych, prawnych.

- Nie ma konieczności zmiany dokumentów. Zgodnie z prawem będzie można używać ich tak długo, aż stracą ważność.
- Pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat.
- Wymagana będzie zmiana tabliczek na posesjach, zmiana tablic na ulicach uwzględniających nowe nazewnictwo.

- Podmioty prowadzące działalność gospodarczą będą musiały wymienić pieczętki, wizytówki, papiery firmowe i inne (tam, gdzie widnieje dotychczasowy adres z nazwą zmienianej ulicy).

4. Określenie skutków finansowych oraz źródeł ich pokrycia.

- Koszty związane ze zmianami w księgach wieczystych są zwolnione od opłat.
- Koszty wykonania i montażu gminnych tablic z nazwami ulic pokryje Gmina Krosno Odrzańskie – ok. 400,00 zł – dział 600 rozdział 60016 § 4210.
- Koszty druku i dostarczenia podjętej uchwały do mieszkańców pokryje Gmina Krosno Odrzańskie – ok. 150,00 zł – dział 750, rozdział 75023 § 4300 i 4210.
- Pozostałe ewentualne koszty związane z oznaczeniem budynków leżą po stronie mieszkańców.
- Podmioty prowadzące działalność gospodarczą pokrywają koszty wymiany szyldów, pieczętek, wizytówek, papierów firmowych i inne.

5. Opinie uprawnionych podmiotów.

- Opinia Instytutu Pamięci Narodowej z dnia 27 czerwca 2017 roku, znak: BUW Po 940-15(2)/17.
- Konsultacje społeczne z mieszkańcami ul. Walki Młodych.

NACZELNIK WYDZIAŁU

Jolanta Pawlik